

ՀԱՅ ԱԻԵՏԱՐԱՆԱԿԱՆ ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ԲԱՐՁՐԱԳՈՅՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

Միջնակարգ բաժինի 9-րդ դասարան

2015 – 2016 տարեշրջան

Հայ գրականության դասանիւթերու բովանդակութեան պատկեր

Դասագիրք՝ «Հայ Կեանք Ու Գրականութիւն»

Հեղինակ՝ Յ. Քիրքճեան:

Ուսուցչուհի՝ Անի Պիլալեան

<u>Բովանդակութիւն</u>	<u>Դասաւանդման նպատակակէտեր</u>
<p>ԶԱՐԹՕՆՔԻ ՇՐՋԱՆ</p> <p>ՆԱԽԱՊԱՏՐԱՍՏՈՂ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ</p> <p>Հայկական գաղութներու կազմութիւն</p> <p>Բուն հայրենիքին վիճակը</p> <p>Մշակութային պայմաններու հոլովոյթ Մխիթարեան միաբանութիւն</p> <p>Մխիթարեաններ</p>	<p>-Ճանչնալ գաղութները եւ թուել զանոնք:</p> <p>-Գիտնալ գաղութներու կազմութեան հետեւանքները:</p> <p>.Կապ՝ արեւմտեան մշակոյթին եւ քաղաքակրթութեան հետ</p> <p>.Քաղաքաբնակ բնակչութիւն:</p> <p>.Տնտեսական յառաջդիմութիւն:</p> <p>-Անդրադառնալ որ բուն հայրենիքի ժողովուրդը կ'ապրէր դժուարին պայմաններու մէջ:</p> <p>-Գիտնալ որ 1717-ին Մխիթար Սեբաստացի կը հիմնէ Մխիթարեան միաբանութիւնը:</p> <p>-Կը հաւաքեն գրաբար ձեռագիրներ:</p> <p>-Կը գրեն գրաբար երկեր:</p> <p>-Թարգմանութիւն կը կատարեն:</p>

<p>Աշխարհաբարի ծնունդը</p> <p>Մամուլ (թերթեր)</p> <p>ՎԵՐԼՈՒԾԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔ</p> <p>«ԼՃակ»</p> <p>Պետրոս Դուրեան</p> <p>Դաւիթ Բէկ Կանչուած Հայրենիքը Փրկելու Բաֆֆի</p>	<p>-Գիտնալ որ Պոլսոյ մէջ, Ակն քաղաքի եւ Պոլսոյ բարբառներով կը կազմուի արեւմտահայերէնը:</p> <p>-Աշխարհաբարի արեւելահայերէն ճիւղը կը զարգանայ Արարատեան դաշտի եւ հնդկահայ գաղութի մէջ խօսուող հայերէնին հիման վրայ:</p> <p>-Նշել թերթերու անուններ արեւմտահայերէնով.- «Մասիս» Պոլիս, «Բազմավէպ» Վենետիկ, արեւելահայերէնով.- «Հիւսիսափայլ» Մոսկուա, «Կռունկ» Թիֆլիս:</p> <p>-Գիտնալ դպրոցներու կարեւոր ցանկ մը.</p> <p>.Լազարեան վարժարան, Մոսկուա:</p> <p>.Էջմիածնի Գեորգեան ճեմարան:</p> <p>.Մուրատ Ռափայէլեան վարժարան, Վենետիկ:</p> <p>Եզրակացնել որ այս դպրոցներու շրջանաւարտները մասնակից եղան հայ ժողովուրդի զարթօնքի շարժումին:</p> <p>-Անդրադառնալ որ բնաստեղծը որդեգրած է բնութեան հետ զրուցելու այն ոճը, որ յատուկ էր իր ժամանակի գրական աւանդութեան:</p> <p>-Կեդրոնանալ քերթուածի երկրորդ կէսին յատկապէս. անիկա մեզ կը դնէ շատ ինքնուրոյն ձեւով պատմուած անձնական ողբերգութեան մը առջեւ: Ողբերգութիւնը՝ հիւանդութեան եւ թշուառութեան, հասկցուած եւ ընդունուած չըլլալու:</p> <p>-Նշել որ հատուածը կը ներկայացնէ ազգային-ազատագրական պայքարի պատմական փուլի մը սկիզբը:</p> <p>-Հերոսը կը պատրաստուի վճռական քայլ մը առնելու:</p> <p>-Ան կը լծուի հայրենիքի փրկութեան:</p>
---	--

<p>«Ինքնապաշտպանության Դասը»</p> <p>Բաֆֆի</p>	<p>-Գիտնալ որ այս հատուածը առնուած է Բաֆֆիի «Կայծեր» վէպէն:</p> <p>- Հաստատել Բաֆֆիի պատգամը, ըստ որուն ան կոչ կ' ուղղէ գլուխ ծռող հայ զանգուածներուն, որ ինքնավստահութեամբ եւ քաջութեամբ պաշտպանեն իրենց տուներն ու կալուածները եւ բոլոր ունեցուածքները:</p> <p>-Ցոյց տալ Յակոբ Պարոնեանը իբրեւ հանճարեղ պահապան մը:</p>
<p>«Մեծապատիւ Մուրացկան» Խմբագիրը</p> <p>Յակոբ Պարոնեան</p>	<p>-Բացատրել որ Յակոբ Պարոնեան իբրեւ Զարթօնքի սերունդին պատկանող մեծ գրող մը ինքն ալ իր կարգին առաջնորդուած էր այս սկզբունքներով:</p> <p>-Գիտնալ որ Կ.Պոլսոյ Ազգային Սահմանադրութիւնը (1908) կը դրսեւորէր ձգտումը՝ հայութիւնը դարձնել ազատ, ժողովրդավար համայնք:</p> <p>-Զարթօնքի սերունդը կը պայքարէր այս գաղափարներուն համար:</p> <p>-Պայքարին նպատակը անշուշտ հայկական ինքնուրոյնութիւնը հաստատել օտարազգի տիրողին դէմ: (Արտաքին ճակատ)</p> <p>-Ներքին ճակատը կը ձգտէր՝ «ազգի գործերուն» ղեկավարումը վերցնել փոքրաթիւ տիրողներէն եւ յանձնել ժողովուրդի օրինաւոր ընտրեալներուն:</p> <p>-Նշել որ Յակոբ Պարոնեանի մէջ մէկտեղուած են քանի մը հազուագիւտ մեծութիւններ: Ան ուղղամիտ եւ քաջ քաղաքացի է, հայրենասէր հայ, պայծառամիտ մտաւորական:</p>
<p>«Պանդուխտի Կեանքէն»</p> <p>Մելքոն Կիրճեան</p>	<p>-Գիտնալ որ քրոնիկը հաւաքական կեանքի մէկ երեսը ցոլացնող գրութիւնն է, որուն իբր մօտաւոր համապատասխան՝ մեր ներկայ գրականութեան մէջ ունինք ակնարկը:</p>

<p>«Քարիտեզճին» Երուխան</p>	<p>-Բացատրել որ Պոլիս խուժող հայ գիւղացիութեան ճակատագրով մտահոգ, «Արեւելք» թերթին շուրջ խմբուած գրողներու սերունդը, իր գրական արտադրութիւններուն մէջ անշուշտ լայն տեղ պիտի տային այս հարցին:</p> <p>-Գիտնալ որ բացի պանդուխտներու զանգուածէն՝ ամէն տեսակի խոնարհ մարդիկ, անոնց կեանքն ու ապրումները «Արեւելք»-ի ու «Մասիս»-ի 1880-90 ական սերունդի նախասիրած մարզը կը կազմեն:</p>
<p>«Բարերարը» Գրիգոր Զօհրապ</p>	<p>-Բացատրել որ այս գրութիւնը քրոնիկ է:</p> <p>Գրիգոր Զօհրապ կը ներկայացնէ քաղքենի ընկերութեան որոշ մէկ տիպարը եւ բարքերը:</p>
<p>«Պարապ Պայուսակը» Գրիգոր Զօհրապ</p>	<p>-Գիտնալ որ Գրիգոր Զօհրապի պատմուածքներով է, որ 1890-ական սերունդը կու տայ իր ամենէն բովանդակալի էջերը: Ան կը ներկայացնէ ընկերային երեւոյթներ, բայց նաեւ տիպարներ՝ իրենց անհատական հոգեբանական գիծերով:</p> <p>-Նշել որ այս հատուածը առնուած է «Ճիտին Պարտքը» պատմուածքէն, ուր Գրիգոր Զօհրապի հետ կ'ապրինք աղքատացած, խեղճացած մարդու մը տազնապները:</p>